

(สำเนา)

เลขที่ ๑๐๔๔๔/๒๕๕๒ วันที่ ๓๐ ก.ค. ๒๕๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วน

ที่ นร ๐๔๐๔/๖๗๑๐

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๖๙๔ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาร่างพระราชบัญญัติองค์การปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... ซึ่งนายกรัฐมนตรีลงนาม

รับรองแล้ว จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติองค์การปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... (นายเจริญ จรรย์โกมล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ไปเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรองเนื่องจากเป็น ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาและลงนามรับรอง ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุชาติ ชัยยศ

(นายสุชาติ ชัยยศ)

ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายข้าราชการประจำ

ด้านประสานกิจการภายในประเทศ

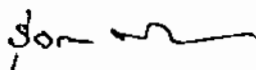
ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

สำนักประสานงานการเมือง

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๔๔๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๓๖๗๒

สำเนาถูกต้อง

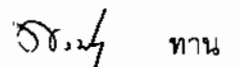

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิชิต)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ทาน

๐๐๐๐ ตรวจ

(สำเนา)

เลขรับ ๗๘/๒๕๕๑ วันที่ ๑๖ ก.ค. ๒๕๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติองค์กรปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างพระราชบัญญัติ
  ๒. บันทึกหลักการและเหตุผล
  ๓. บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ

ข้าพเจ้ากับคณะขอเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์กรปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบกันมา เพื่อได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาและหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอมติสภาพิจารณาทามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) เจริญ จรรย์โกมล ผู้เสนอ

(นายเจริญ จรรย์โกมล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) จุมพฏ บุญใหญ่ ผู้เสนอ

(นายจุมพฏ บุญใหญ่)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พรศักดิ์ เจริญประเสริฐ ผู้เสนอ

(นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นวัธ เตาะเจริญสุข ผู้เสนอ

(นายนวัธ เตาะเจริญสุข)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) เปล่งมณี เร่งสมบุญสุข ผู้เสนอ

(นางเปล่งมณี เร่งสมบุญสุข)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ชัย โหดระไวคยะ ผู้เสนอ
(นายวิวัฒน์ชัย โหดระไวคยะ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) พรพิมล ธรรมสาร ผู้เสนอ
(นางสาวพรพิมล ธรรมสาร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ปานหทัย เสรีรักษ์ ผู้เสนอ
(นางปานหทัย เสรีรักษ์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) อนุสรฯ ยั่งตรง ผู้เสนอ
(นางอนุสรฯ ยั่งตรง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วุฒิชัย กิตติธเนศวร ผู้เสนอ
(นายวุฒิชัย กิตติธเนศวร)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สาทิต เทพวงศ์ศิริวัฒน์ ผู้เสนอ
(นายสาทิต เทพวงศ์ศิริวัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ศรีเมือง เจริญศิริ ผู้เสนอ
(นายศรีเมือง เจริญศิริ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ธเนศ เครือรัตน์ ผู้เสนอ
(นายธเนศ เครือรัตน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วัลลภ สุปรียศิลป์ ผู้เสนอ
(นายวัลลภ สุปรียศิลป์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) วรารวงษ์ พันธุ์ศิลา ผู้เสนอ
(นายวรารวงษ์ พันธุ์ศิลา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) นฤมล ธารดำรงค์ ผู้เสนอ
(นางนฤมล ธารดำรงค์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) สงคราม กิจเลิศไพโรจน์ ผู้เสนอ
(นายสงคราม กิจเลิศไพโรจน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ชมภู จันทาทอง ผู้เสนอ
(นางชมภู จันทาทอง)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

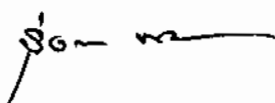
(ลงชื่อ) อรุณี ชำนาญยา ผู้เสนอ
(นางสาวอรุณี ชำนาญยา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

(ลงชื่อ) ขวลิต วิทยสุทธิ ผู้เสนอ
(นายขวลิต วิทยสุทธิ)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน

สำเนาถูกต้อง

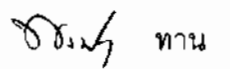

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

มนชัย พิมพ์

ทานตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติองค์กรปฏิรูปกฎหมาย

พ.ศ. ....

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยองค์กรปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ....

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๑ (๓) ได้บัญญัติให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนี้ประกอบด้วย ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญจึงสมควรจัดตั้งคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายและจัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปกฎหมายขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
องค์กรปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ. ....

รับรอง

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี
๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๒

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยองค์กรปฏิรูปกฎหมาย
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๕
ของรัฐธรรมนูแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์กรปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับนับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“การปฏิรูปกฎหมาย” หมายความว่า การพัฒนากฎหมายในเชิงสหวิทยาการอย่างเป็นระบบ และมีส่วนร่วมจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยดำเนินการบนพื้นฐานขององค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยเพื่อให้กฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการปฏิรูปกฎหมาย

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานการปฏิรูปกฎหมาย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปกฎหมาย

“เจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง หรือว่าจ้างตามพระราชบัญญัตินี้ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินค่าตอบแทน หรือเงินเพิ่มพิเศษ แล้วแต่กรณีจากเงินงบประมาณของสำนักงานการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมายรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศตามวรรคหนึ่งที่มีผลเป็นการทั่วไป เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการ คนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามลำดับ

กรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน

ให้เลขาธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการและให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ ในสำนักงานการปฏิรูปกฎหมายจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการต้องเป็นผู้ที่มีผลงานหรือเคยปฏิบัติงานที่แสดงให้เห็นถึงการเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจและมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านกฎหมาย อาชญวิทยา สังคมวิทยา รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ หรือด้านอื่นอันเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๗ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง

(๕) ไม่เคยถูกล้อออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือถือว่า กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อขาย ผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๗) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๘) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๙) ไม่คิดยาเสพติดให้โทษ

(๑๐) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๑๑) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๑๒) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปี ในวันที่ได้รับการเสนอชื่อเว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือของราชการ ส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการ หรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใด หรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ หรือดำเนินการในด้านกฎหมาย

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใด

มาตรา ๙ ในการแต่งตั้งกรรมการให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา คณะหนึ่งมีจำนวนสิบสามคนทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้แทนสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้แทนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ผู้แทนคณาจารย์ประจำซึ่งสอนในสาขาวิชานิติศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่เป็นนิติบุคคล และมีการสอนระดับปริญญาในสาขาวิชาดังกล่าว สถาบันละหนึ่งคนคัดเลือกกันเองให้เหลือสี่คน

(๓) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือการดำเนินการเกี่ยวข้องกับการเสนอการพัฒนาหรือปรับปรุงกฎหมาย คัดเลือกกันเอง ให้เหลือสี่คน
กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ
ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการ
สรรหาและคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา
ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการ ในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือก
กรรมการ

มาตรา ๑๐ การคัดเลือกและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคลผู้มีความรู้ หรือมีความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ ตามมาตรา ๖ รวมทั้งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ เป็นจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งรายละเอียดของบุคคลดังกล่าวซึ่งจะต้องระบุ ให้ชัดเจน หรือมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความเหมาะสมในด้านใดด้านหนึ่งตามมาตรา ๖ และความยินยอมเป็นหนังสือของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น

(๒) ให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการเสนอรายชื่อให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรมติเลือกผู้ได้รับการเสนอรายชื่อตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ ให้บุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกหรือมีผู้ได้รับเลือกไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้นำรายชื่อของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อที่เหลืออยู่ทั้งหมดมาให้สภาผู้แทนราษฎรลงคะแนนเสียงเลือกอีกครั้งหนึ่งต่อเนื่องกันไป และในกรณีนี้ให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดและมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ ถ้ามีผู้ได้รับคะแนนเท่ากันในลำดับใดอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้งให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก

(๓) ในกรณีที่ไม่มีผู้ได้รับเลือกหรือมีผู้ที่ได้รับเลือกไม่ครบจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้ง ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเสนอสภาผู้แทนราษฎรลงมติเลือกใหม่อีกครั้งหนึ่ง

(๔) เมื่อสภาผู้แทนราษฎรเลือกกรรมการได้ครบจำนวนแล้วให้เสนอวุฒิสภาดำเนินการต่อไปและให้นำวิธีการเลือกเพื่อขอความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรมาใช้กับวุฒิสภาโดยอนุโลม

ในการแต่งตั้งกรรมการครั้งแรกเมื่อได้มีการคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการครบจำนวนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับเลือกทั้งหมดประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งให้

นายกรัฐมนตรีทราบ และให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

มาตรา ๑๑ ให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ตามมาตรา ๕ วรยศสอง ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคแรกให้ได้รับค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าค่าตอบแทนของคณะกรรมการในองค์กฤษฎีอิสระตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๒ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบกำหนดสามปีให้คณะกรรมการออกจากตำแหน่งจำนวนหกคนโดยวิธีจับสลาก และให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าว เป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการคนใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการคนเดิม ให้ดำเนินการคัดเลือกและเลือกกรรมการคนใหม่เป็นการล่วงหน้าตามสมควร และให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์
- (๓) ลาออก
- (๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗
- (๕) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่งให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงหกคน

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ และได้ดำเนินการเลือกกรรมการตามมาตรา ๑๐ และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แล้วให้คณะกรรมการประชุมกันเลือกประธานกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งให้นายกรัฐมนตรีทราบและให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ

มาตรา ๑๕ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ให้เริ่มดำเนินการตาม มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และในกรณีที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้เริ่มดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

มาตรา ๑๖ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมและให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีประธานกรรมการหรือประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม วิธีการประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของคณะกรรมการหรือกรรมการให้เป็นไป ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้น ไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับผิดชอบในกิจการด้านต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ เพื่อเสนอรายงานต่อคณะกรรมการหรือดำเนินการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้ ทั้งนี้วิธีการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดมีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๙ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวกับการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ต่างห้องที่และค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานด้วย

การได้รับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน และค่าใช้จ่ายตามวรรคแรกให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศรวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

(๒) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยและการบริหารราชการแผ่นดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

(๓) ตำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อวางเป้าหมาย นโยบายและจัดทำแผนโครงการ และมาตรการต่าง ๆ ในการปฏิรูปกฎหมายอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาระบบกฎหมายของประเทศ

(๔) พิจารณาแผนการพัฒนาและปฏิรูปกระบวนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดินแล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนการให้มีกฎหมาย หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย โดยพิจารณาภาพรวมของกฎหมายในเรื่องนั้นหรือกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องนั้น

(๖) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศาล องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(๗) จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาระบบกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๘) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิรูปกฎหมายในภาคของประชาชนและดำเนินการร่างพระราชบัญญัติและการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสนอต่อรัฐสภาหรือสภาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ

(๙) ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและแผนของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายด้านกฎหมายและการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบกฎหมายและระบบยุติธรรมของประเทศ

(๑๐) สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ตลอดจนการดำเนินการวิจัยด้านระบบยุติธรรมที่มีความสำคัญตามนโยบายรัฐบาล และส่งเสริมความร่วมมือการวิจัยระบบยุติธรรมของประเทศระหว่างภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคประชาสังคม ตลอดจนนานาชาติ

(๑๑) บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และผลงานวิจัย และวิชาการด้านกฎหมาย แก่หน่วยงานของรัฐและสาธารณชน

(๑๒) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสาธารณชน

(๑๓) สนับสนุนและพัฒนาเจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมายให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีความสามารถขั้นสูงด้านวิชาการและกฎหมาย

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า "กองทุนเพื่อการพัฒนา และปฏิรูปกฎหมาย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการวิจัย พัฒนา และดำเนินงานของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณแผ่นดินประจำปี

(๓) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๕) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์ จากค่าตอบแทนการใช้

ประโยชน์ จากการวิจัย และพัฒนาด้านการปฏิรูปกฎหมาย

(๖) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน

การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตาม วัตถุประสงค์ของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๒ รายได้ของกองทุนให้นำส่งเข้ากองทุนโดยไม่ต้องส่งกระทรวงการคลัง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังและตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

หมวด ๒

สำนักงานการปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๒๓ ให้มีสำนักงานการปฏิรูปกฎหมายเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานบริหารจัดการของคณะกรรมการ

(๒) ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระบบกฎหมายไทยและระบบกฎหมายต่างประเทศและงานวิจัยกฎหมายหรือศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายทั้งของไทยและต่างประเทศ รวมทั้งข้อมูลอื่นเพื่อประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

(๓) ศึกษา รวบรวม วิเคราะห์กฎหมาย ศึกษาเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนับสนุนการพัฒนาและการปฏิรูปกฎหมาย

(๔) ประสานงานกับหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรอื่น โดยรับฟังความคิดเห็นนำไปวิเคราะห์เพื่อการพัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามคณะกรรมการมอบหมายและที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง เงินค่าตอบแทนพิเศษ เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว และเงินสวัสดิการอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ เจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การกำหนดคุณสมบัติ การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การทดลองปฏิบัติงาน การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การออกจากตำแหน่ง การสั่งพักงาน วินัย การสอบสวนและการลงโทษทางวินัย การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ เจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การรักษาการแทนและการปฏิบัติกรแทนในตำแหน่งของเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานรวมทั้งการรักษาการแทนในตำแหน่งเลขาธิการ ในกรณีที่เลขาธิการ หรือรองเลขาธิการพ้นจากตำแหน่ง

(๕) การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้าง

(๖) การบริหารและจัดการงบประมาณ ทรัพย์สิน และการพัสดุของสำนักงาน

(๗) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

(๘) กำหนดระเบียบ และการแต่งระเบียบของเจ้าหน้าที่ในสำนักงาน

มาตรา ๒๖ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมและสิทธิเทียบเท่ากับองค์กรฝ่ายบริหาร ให้เจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย ได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนไม่น้อยกว่าข้าราชการในกระบวนการยุติธรรม และหากเจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมายเป็นตำแหน่งด้านกฎหมายให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษคำนวณแล้วไม่น้อยกว่าข้าราชการอัยการหรือนักกฎหมายกฤษฎีกา

เจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

มาตรา ๒๗ ให้สำนักงานมีเลขาธิการคนหนึ่งซึ่งประธานกรรมการเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเป็นผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานด้วย

การบรรจุและแต่งตั้งรองเลขาธิการ ให้ประธานกรรมการเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ให้เลขาธิการเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งหรือว่าจ้างเจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมายในระดับที่ต่ำกว่ารองเลขาธิการ

มาตรา ๒๕ เลขานุการต้องเป็นผู้สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา และต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
  - (๒) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับกิจการของสำนักงาน
  - (๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
  - (๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
  - (๕) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง
  - (๖) ไม่เป็นเจ้าของหรือลูกจ้างของสำนักงานหรือที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสำนักงาน
  - (๗) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสำนักงาน
- ให้เลขานุการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

มาตรา ๓๐ รายได้ของสำนักงานมีดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการและสำนักงาน
- (๒) รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน
- (๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงานตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน
- (๔) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายได้ของสำนักงานตาม (๑) เมื่อได้หักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงาน ค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม เงินที่จัดสรรเพื่อสมทบกองทุนปฏิรูปกฎหมาย

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อรัฐสภาเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้เพียงพอต่อการบริหารโดยอิสระของคณะกรรมการไว้ใน

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้วแต่กรณี

ในกรณีที่สำนักงานเห็นว่างบประมาณรายจ่ายที่ได้รับการจัดสรรให้ไม่เพียงพอให้สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เสนอคำขอแปรญัตติต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรได้โดยตรง

ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินการอื่นๆ มากกว่างบประมาณที่สำนักงานได้รับให้รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้เพียงพอกับการดำเนินงานของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน ประธานกรรมการอาจขอให้ นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีหรือหัวหน้าหน่วยงานมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือสำนักงานอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงานหรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงาน เต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้

คณะกรรมการอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา ๓๓ ให้สำนักงานมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสำนักงาน ทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๓๔ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงานหรือที่มีผู้บริจาค ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน

มาตรา ๓๕ การบัญชีของสำนักงานให้จัดทำตามหลักสากล ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงินการบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายในให้มีผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะ และให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๖ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชี ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีในทุกกรอบปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สิน ของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำบันทึกรายงานผลเสนอต่อ คณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ให้สำนักงานเป็นหน่วยรับตรวจตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน

หมวด ๓

ความสัมพันธ์กับรัฐบาล รัฐสภา และประชาชน

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งต้องแสดง รายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติงาน และแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาภายในสามเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาอาจขอให้กรรมการหรือเลขาธิการ ซึ่งแจ้งการ ดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาก็ได้

มาตรา ๓๘ เพื่อประโยชน์ในด้านสังคม เศรษฐกิจ ความมั่นคง ความสงบเรียบร้อย ความยุติธรรม และการบริหารราชการแผ่นดิน คณะกรรมการเห็นสมควรปฏิรูปกฎหมายเพื่อให้ สอดคล้องกับแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน และเกิดประโยชน์ความสงบสุขของประชาชน และประเทศชาติ ให้คณะกรรมการดำเนินการเพื่อปฏิรูปกฎหมายในเรื่องนั้นๆ

ร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการดำเนินการเสร็จแล้วให้เผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบ เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยการเข้าชื่อเสนอกฎหมายตามรัฐธรรมนูญและนำเสนอ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาและคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการเสนอกฎหมาย ต่อรัฐสภา

มาตรา ๓๙ ในกรณีประชาชนส่วนใหญ่เห็นสมควรปรับปรุงกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม เพื่อทำการปฏิรูปกฎหมายใหม่ ให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประสงค์จะเข้าชื่อเสนอกฎหมาย ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญอาจขอความเห็นหรือขอให้สำนักงานปฏิรูปกฎหมายดำเนินการเสนอ ความเห็นและยกร่างพระราชบัญญัติให้ทั้งนี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๔๐ ร่างพระราชบัญญัติที่เข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระแรก
ขั้นรับหลักการคณะรัฐมนตรีหรือสภาผู้แทนราษฎรเห็นเป็นเรื่องสำคัญอาจมีมติเพื่อขอให้คณะกรรมการ
พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้

ในกรณีมีการเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้ประธานรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญ
แก้ไขเพิ่มเติมนั้นให้คณะกรรมการพิจารณาโดยเร็ว และให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็นประกอบ
ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมายังประธานรัฐสภา เพื่อดำเนินการแจ้งให้ที่ประชุมรัฐสภาทราบ

ความเห็นของคณะกรรมการให้เปิดเผยต่อสาธารณชน

หมวด ๔

การปฏิรูปกฎหมายสำคัญ

มาตรา ๔๑ เพื่อให้ปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อประชาชนและประเทศชาติได้รับ
การแก้ไขโดยเร็วให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายและจัดทำร่างพระราชบัญญัติดังนี้

(๑) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการ การจัดการศึกษา
ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา บัณฑิตานี ยะลา
หรือจังหวัดที่เกี่ยวข้องชายแดนภาคใต้

(๒) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่ดิน เพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศ
มีสิทธิในที่ดินอย่างเป็นธรรม โดยปรับปรุงกฎหมายให้มีการออกโฉนดที่ดินและเอกสารสิทธิให้กับ
ประชาชนทั่วประเทศ และดำเนินการจัดการปฏิรูปกฎหมายที่ดินและป่าไม้ที่มีอยู่หลายฉบับให้เป็นเรื่อง
เดียวกันเพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชนและการบริหารจัดการของหน่วยงาน

(๓) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมที่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ
หรือขัดต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์หรือปฏิรูปกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมที่ไม่อาจแก้ปัญหาของ
ประเทศได้หรือไม่อาจให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่

(๔) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอื่นตาม
รัฐธรรมนูญ เมื่อประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วปรากฏว่าองค์กรดังกล่าวไม่สามารถสนองต่อความ
ต้องการของประชาชนหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่เอื้ออำนวย
ต่อการปฏิบัติภารกิจ

ให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายและจัดทำร่างพระราชบัญญัติตามวรรคแรก เพื่อเสนอแก่ประชาชน รัฐสภา และคณะรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

หมวด ๕
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๒ ผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดได้กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ อนุกรรมการ หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

.....
.....

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติองค์การปฏิรูปกฎหมาย
พ.ศ. ....

~~ตามมติคณะรัฐมนตรี~~ กับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรคห่า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติองค์การปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ....

๑.๑ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๑ (๓) ได้บัญญัติให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกฎหมายที่ดำเนินการเป็นอิสระ เพื่อปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยต้องรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายนี้ประกอบด้วย ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญจึงสมควรให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายและจัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปกฎหมายขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๒ เพื่อให้ปัญหาที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานานของประชาชนในประเทศได้รับการแก้ไขโดยเร็วให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายและจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้

(๑) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับการบริหารราชการ การจัดการศึกษา ความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของประเทศในเขตพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ปัตตานี ยะลา หรือจังหวัดที่เกี่ยวข้องชายแดนภาคใต้

(๒) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่สำคัญเกี่ยวกับเรื่องที่ดิน เพื่อให้ประชาชนทั่วประเทศมีสิทธิในที่ดินอย่างเป็นธรรม ดำเนินการออกโฉนดที่ดินและเอกสารสิทธิให้กับประชาชนทั่วประเทศ และดำเนินการจัดการปฏิรูปกฎหมายที่ดินและป่าไม้ที่มีอยู่หลายฉบับให้เป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชนและการบริหารจัดการ

(๓) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมที่เป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือขัดต่อศักดิ์ศรีของมนุษย์หรือปฏิรูปกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมที่ไม่อาจแก้ปัญหาของประเทศได้หรือไม่อาจให้ความเป็นธรรมแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่

(๔) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอื่นตามรัฐธรรมนูญ เมื่อประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วปรากฏว่าองค์กรดังกล่าวไม่สามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติภารกิจ

ให้คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปและจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ตาม (๑) ถึง (๔) เพื่อเสนอแก่ประชาชน รัฐสภา และคณะรัฐมนตรีให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ให้มีคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งโดยความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาตามลำดับ

กรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ให้เลขาธิการ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานการปฏิรูปกฎหมายจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากฎหมายของประเทศรวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ

(๒) ดำเนินการปฏิรูปกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยและการบริหารราชการแผ่นดิน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

(๓) สำรวจ ศึกษา และวิเคราะห์ทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อวางเป้าหมาย นโยบายและจัดทำแผนโครงการ และมาตรการต่าง ๆ ในการปฏิรูปกฎหมายอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาระบบกฎหมายของประเทศ

(๔) พิจารณาแผนการพัฒนาและปฏิรูปกระบวนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน แล้วทำความเห็นเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแผนการให้มีกฎหมาย หรือการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย โดยพิจารณาภาพรวมของกฎหมายในเรื่องนั้นหรือกลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่มีความสัมพันธ์กันในเรื่องนั้น

(๖) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ศาล องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้ อาจจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานและประชาชนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(๗) จัดทำข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาระบบกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายและกระบวนการ~~ระบ~~ยุติธรรมทั้งระบบต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๘) ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการปฏิรูปกฎหมายในภาคของประชาชนและดำเนินการร่างพระราชบัญญัติ ตลอดจนสนับสนุนการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งระดับชาติ และระดับท้องถิ่น เพื่อเสนอต่อรัฐสภาหรือสภาองค์กร การบริหารส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นสำคัญ

(๕) ประสานงานกับหน่วยงานด้านนโยบายและแผนของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายด้านกฎหมายและการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบกฎหมายและระบบยุติธรรมของประเทศ

(๑๐) สนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาระบบกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมาย และกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ ตลอดจนการดำเนินการวิจัยด้านระบบยุติธรรมที่มีความสำคัญตามนโยบายรัฐบาล และส่งเสริมความร่วมมือการวิจัยระบบยุติธรรมของประเทศระหว่างภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ และภาคประชาสังคม ตลอดจนนานาชาติ

(๑๑) บริการข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความรู้และผลงานวิจัย และวิชาการด้านกฎหมายแก่หน่วยงานของรัฐและสาธารณชน

(๑๒) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี เสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสาธารณชน

(๑๓) สนับสนุนและพัฒนาเจ้าหน้าที่พัฒนาและปฏิรูปกฎหมายให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ และมีความสามารถขั้นสูงด้านวิชาการและกฎหมาย

(๑๔) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๒.๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า "กองทุนเพื่อการพัฒนาและปฏิรูปกฎหมาย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายสำหรับการวิจัย พัฒนา และดำเนินงานของคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- (๑) ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้จากงบประมาณแผ่นดินประจำปี
- (๓) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศ รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศ
- (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
- (๕) ดอกผลและรายได้ของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์ จากค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์ จากการวิจัย และพัฒนาด้านการปฏิรูปกฎหมาย

(๖) เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน
การบริหารกองทุนและการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

๒.๔ ให้มีสำนักงานการปฏิรูปกฎหมายเป็นหน่วยงานของรัฐ ที่เป็นอิสระมีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ